

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ hivatalos közlönye.

Szerkesztőségi Iroda: Versecz Laktanya-utca
28. szám. — ide intézendő a lap szellemi részét
érdeklő minden küldemény és levelezés.

Előfizetési díj: egész évre helyben 10 korona.
Vidékre 11 korona.

Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomdai műintézet
Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések
hirdetmények és felszólamlások.

Hirdetési díj: petit soronként 12 f. — A nyílt térben
egy sor 20 f.

Hirdetések elfogadtnak minden hirdetési irodában.

XVI. évfolyam.

Vasárnap 1907. évi április hó 28-án.

17. szám.

Erkölcsei bátorság.

A világtörténelem példái bizonyítják és tanítják, hogy a pillanatnyira fellobbanó lelkesedés, a pillanat bátorsága csodákat művelt és ha összehasonlítjuk az erőslelkű férfiak hősi tetteit a jellemerő és egyéni bátorság azon elenyészően csekély vonásával, amiket a mai kor felmutatni képes, bizony úgy látszik, hogy századunk idegessége nemcsak a nemzedék életerejét ássa alá, hanem a lelki erőérzetet, a szellem ellentálló képességét és igazvoltát is.

Az „emberek“ tágabb értelemben s a „társadalom“ szűkebb körben! Igazuk van, ha ránk támadnak s fájó sebeinket kiméltetlenül feltépik és remegve áldozzuk fel a „mondják“-nak szokásainkat, nézeteinket, sőt lelkünk forró vágyait is.

A társadalmi életnek nagymérvű elfajulása az erkölcsi bátorság teljes hiányában leli indokát, amely — ahelyett hogy védőként lépne fel a szóért és tettért, az etikett egy homlokránca előtt is gyáván meghátrál.

Keveset ér, ha a lelkesedés órájában elfelejtjük az elsajátított tartózkodást, a valódi erkölcsi bátorság a közönség tapsaival vagy nem tetszésével nem törődve, egész életén át helyt áll lelkének és akaratának véleményeért.

Az ilyen bátorságnak benső erőn és igazságon kell felépülnie s kell, hogy egészséges, igazságos gondolkozásmódnak legyen

a kifolyása. Főleg a rendületlen igazságszeretet és kötelességérzet, mi többet nyom a kényelemnél, teszük lelkileg szabadokká és fenségesekké azon embereket, akikkel néha az élet árja közepette bizonyos tisztelettel találkozunk, akikről a társadalom azt suttogja, hogy nem jó velük egy tából enni.

Az ilyen emberekben elejétől meg kellett lenni a bátorságnak, még ha esetleg a neveltség látzatába esnek is. Hisz a világ elámul és elmosolyodik mindenben, ami nem illik bele a megszokott sablonszerűségbe. A mai társadalom az egészséges emberi észet természetellenes formákba szereti szorítani. Hát nem neveltség-e, sőt illetlen is ilyenkor, hogy nézeteinket megvédjük és igazoljuk?

Ha valamely társaságban egy hangadó személyiség elmondta véleményét, az etikett mindennemű ellenkező nézetnyilvánítást lehetetlenné tesz, pedig ha ilyen esetben megszólalna az igazság, ámulatba ejtő meglepetések következnenek be. Tulajdonképi izlésük kitérését nem tartanák-e sokan borzasztó lefózetésnek? Nem undorodik-e néha egyik-másik a modern irányzattól és mégis magába zárja véleményét, mert nincs meg a bátorsága, hogy az ár ellen uszszék. Tudatos hazugsággal ajakán száll sikra valamely ügyért s beszédben ereszkedik oly tárgy felett, melyet felfogni képtelen, míg az őszinte, aki elég bátor bevallani csatlakozását, igen sokszor guny tárgyává lesz.

Miért is nem tartja meg a véleményét magának, mondják a „bátrak“, akik mindig így szoktak tenni. Feledik, hogy a társaságnak mindezen apró hősei az igazság előharcosainak hosszú láncában egy-egy szemet alkotnak. Az igazságnak ezen előharcosai nélkül soha sem keletkeztek volna azon műremek, amelyekben gyönyörködünk, soha azon arany szavak, amelyek az egész emberiség tulajdonát képezik, sőt egyike sem a ma létező vallásoknak. Minden tudománynak, minden nagy találmánynak és felfedezésnek megvannak a maga vártanui, ép úgy mint a keresztény vallásnak, akiknek példája nélkül a bátortalan hallgatás elnyomta volna gyöngébb követők ezreit.

Hányszor nyílik alkalmunk, hogy valamely társas körben egyik-másik távollevőt leszóljunk, róla kedvezőtlenül nyilatkozzunk és tiz eset közül kilencben megesik, hogy a megszólaltatnak ismerősei a távollevőnek általános leszólásához hozzájárulnak, ahelyett hogy védelmükbe vennék, vagy enyhítőleg szólának érdekében.

Azt az erkölcsi bátorságot, hogy egy egész társaskörrel szemben lándzsát törjünk egy a társaságban szenvedéllyel megtámadott ismerősünkért, hiába keressük. Ha pedig valamikor mégis akadunk egy nemeslelkű emberre, aki nyíltan védelmébe veszi a megtámadottat, úgy bizonyára azt nyeri, hogy lakolnia kell bátor fellépéséért.

A lélek büszke szabadságát, melyet

Tárcza.

Gazdag férj.

(Norvég elbeszélés)

Skotskap magasan fekszik a sziklákon s ezért onnan messze kilátni a norvég tengerre. Regenholm Rolla özvegyasszony kunyhója előtt ült Tim Usbüll kormányos Asa mellett, az özvegy leánya mellett. Nyakán az a drága gyöngyök volt, melyet Tim Indiából hozott s tegnapi eljegyzési ajándékkul adott neki. Asa szép volt, mint egy halvány szobor a klasszikus korból, de hideg, mint a márvány.

— Kar, hogy ismét visszautazol. — mondá Asa. — Még csak nem is táncolhattunk a faluban.

— Bizony Asa, három év is beletelik, míg visszatérek, de akkor annyim lesz, hogy elvehetlek.

Mellettük ült a tizenöt esztendősen Regenholm Hella, Asa árva unokatestvére. Asa arany-szőke volt, Hella barna s nagyon bámulta Timet, a szép férfit s tiszta szívével egészen belebolondult.

Tim elutazott, de megengedte Asának, hogy a faluba menjen táncolni.

— Én nem mennék, én mindig a szívem bálványára gondolnék, — mondá Hella, — de Asa mindenáron meg akarta mutogatni gyön-

gyét a skotskapi és glandali táncban. Mikor egyszer egy ily táncról hazajött, így szólt anyjához:

— Bánom, hogy odaigértem kezemet Timnek. A gazdag Pit Sörrensen megkért. Ha el nem igértem volna magamat!

— Mit fog szólni hozzá Tim? — mondá az anyja.

— Kérdés, hogy egyáltalán visszatér-e?

— Én is furcsának tartom, hogy két év óta nem irt.

— Hátha nem volt érkezése, — mondá Hella.

— Mi közöd hozzá, pattant föl Asa.

Három nap múlva Pit Sörrensen megjelent a házban s három hét múlva megvolt a lakodalom. Asa magával vitte anyját s csak Hellát hagyta a kunyhóban, mert nem akart maga mellett vetélytársat. Rolla egyik rokonát, Tine Bjumpót küldte a kunyhóba lakni Hellához. Halóközéssel tartották fenn magukat.

Végre letelt a három esztendő. Tim az alatt a „Scorsflyn“ orosz hajón bejárta Szibériát, Japant, Kinát s végül Alaskát. Itt Csicsomszky Iván gazdag orosz szállt a hajóra, ki Klondykeben 300 ezer rubelt szerzett aranyásással. Ezt Timre bizta, akit nagyon megkedvelt. Egy nap az orosz a tengerbe esett s odaveszett. Tim nagyszerű uszó lévén, kimentette, de az orosz annyira beteg lett, hogy a hajóorvos kijelentette, hogy csak három napja van hátra. Végrendeletet csinált s a hajón levő min-

den kincsét Timre hagyta. Eltemették, a hajó Rigába vitorlázott s onnan Tim mint gazdag ember tért haza.

*

Tine Bjumpo, a korlátolt eszű öreg asszony a kunyhó előtt hálót földözött s dalolt. Egyszerre csak előtte termett Tim Usbüll. Nem ismerték meg.

— Hogy kerül maga ide? — kérdezte Tim.

— Itt lakom.

— S hol van Asa?

— Asa nincs, Most Sörrensen Asának hívják.

Mintha a halál markolt volna Tim szívébe. Lerogyott egy székre.

— Férjhez ment? Mikor?

— Lássuk csak; bizony már egy éve. Gyereke is van.

— Hol lakik?

— Glandalban.

— Hat az anyja?

— Nala.

— Hát Hella?

— Az nálam. Éppen itt jön.

Hella sudár volt, mint egy nereida, szép, mint egy nimfa s a szeme mély, mint a tenger. Mikor a férfit meglátta, folkialtott:

— Tim Usbüll!

Tim meglepettve nézett a ragyogó jelen- ségre.

— Megismersz?

Hella lesütötte a szemét.

— Hogy meg-e? Azonnal. — S elpirult.

gyalázó szavak be szennyeztek, ismét visszavivni, herkulesi munka, mely csak azoknak sikerülend, akik nemcsak mások, de saját kedves énjük megítélésében is bírnak az igazság bátorságával.

Nyíltan és készségesen bevallani a vétkeket, vagy belátni az igazságtalanságot, ezt a legtöbb tucat ember a gyöngye pillanatok kategóriájába sorolná. Pedig mégis akkor vagyunk a „legerősebbek“, midőn bevalljuk gyengéinket, anélkül, hogy szépitgetnők.

Arany, pénz és méltóság előtt való csuszó-mászó hódolás sem burjánoznék fel annyira, ha több volna az egyenlelkűség, a nyíltszívűség és erkölcsi bátorság.

Az erkölcsi bátorság, — az igazság szeretete mostoha gyermeke a mi korunknak. Bárhol nélkülözzük azt másokban — künt a világ viharzó mozgalmában, vagy saját lelkünk legmélyebb rejtekében — ott a mai modern század sötét világfájdalma ütött tanyát, mert az igazsághoz ragaszkodó bátorság: menyei derű és világosság, melynek fénye és melege éltet, az örök igazsághoz emel és nagygyá fenségessé teszi!

NAPI HIREK

Református magyar istentisztelet. Ntű.
Szabolcska Mihály temesvári ref. lelkész és főreáliskolánk hittanára ma vasárnap d. e. 1/2. 10. órakor istentiszteletet tart a főreáliskolában, melyről a híveket ez uton is értesíti. az egyház gondnoksága.

Eljegyzés. Granovszky Endre köfaragó, Kapfer Gy. temesvári cég verseczi fiókjának üzletvezetője eljegyezte Kapfer Róza kisasszonyt Temesvárról. Gratulálunk!

Nátafalussy Kornél †. A nagyváradi tankerület 14 középiskolájának, a magyar középiskolai oktatásnak nagy gyásza van. A tankerület kir. főigazgatója, az aldott lelkű, jóságos Nátafalussy Kornél Nagyváradon elhunyt. A boldogultat városunkban is sokan ismerték, tisztelték és becsülték. Mint szerető édes atyahoz benső ragaszkodás fűzte hozzá a tanárokat és ifjúságot. Az előző években Verseczen minden évben megfordult egy párszor, különös előszeretettel tartózkodva korunkben. Nátafalussy Kornél már régóta betegeskedett. Utóér elmeszesedésben szenvedett a főigazgató, aki a betegség mellett is a legutolsó időkig faradhatatlanul végezte hivatalos teendőit. Januárban annyira rosszabbodott állapota, hogy orvos tanácsára abba kellett hagynia hivatalos működését és újévtől kezdve szabadságon volt. Le akart menni üdülés végett a Rivierara, betegsége által megtámadott szervezete azonban nem bírta volna el a hosszú utazás fáradalmait s így otthon maradt Nagyváradon. Betegségében

— Jó, hogy itt vagy Hella, — monda Tine — De kíváncsi egy ember!

— Barátunk Tine. Menj csak be a konyhóba.

S leült a helyére. Timet maga mellé inté. — Ül le Tim.

— Hogy lehet az, hogy Asa hűtlen lett hozzám? — kérdezte Tim, — egyre bamulva a gyönyörű jelenséget, mintha nem hinne a saját szemének.

Hella késelt a felelettel.

— Boszankodni fogsz, ha megtudod — Nem Hella, már nem; mert lehetetlen is, hogy ily hűtlen leány valaha szeretett volna.

— Úgy van.

— Tudtad?

— Asa csak a pénzt szereti.

— Akkor jó, hogy így történt.

— Kő esik le a szivemről Tim, hogy így beszél. Igérd meg, hogy nem fog többé boszszantani.

— Megigérem. De mit csinálsz itt?

— Halót kötünk s abból élünk Tinével együtt.

— Szegény Hella. Más lány vagy, mint Asa.

— Ne légy szigorú iránta, Tim. Ki tudja, hogy mennyiben az oka? Rosszul nevelték. Mindig nagyon jó dolga volt kicsi korától kezdve.

— Te pedig mindig hamupipőke voltál.

nemrég némi javulás állott be s Nátafalussy azt hitte, hogy április elsején, szabadságideje leteltével ismét elfoglalhatja hivatalát és elvégezheti teendőit. Április elején betegségében visszaesés mutatkozott és a főigazgató ágyba dőlt. Ekkor meghosszabbította szabadságát s e hó végén tényleg le akart menni a Délvidékre. Ezt a szándékát azonban nem valósíthatta meg, mert az utazásra való készülődés közben meghalt.

Nátafalussyt 1892-ben nevezte ki a király tankerületi igazgatóvá. A diákokat nagyon szerette és sok feyelmi ügyben a szíve sugallatát követve, hozta meg döntését. A látogatásai alkalmával mindenben az igazság és méltányosság szerint ítélkezett. Finom lelkű, nyugati gondolkodású ember volt s mint ilyen, esküdt ellensége volt a radikális tanítási és nevelési rendszernek.

Nátafalussy Kornél 1841-ben született a zemlén-megyei Lelesz községben. Középszkoláit Sátoraljaujhelyen, Eperjesen és Ungvárott végezte. 1859-ben a premontrai szerzetes rendbe lépett. 1861—74-ig a kassai premontrai gimnázium tanára volt. 1874-ben kinevezték a rozsnyói gimnázium igazgatójának, ahonnan 1886-ban hasonló minőségben a kassai gimnáziumhoz helyezték át. 1892-ben a király a nagyváradi tankerület főigazgatójává nevezte ki. Itt érte a király újabb kinevezése, amikor 1898-ban kir. tanácsossá nevezte ki. A premontrai rend 1899-ben koadjutorává választotta meg. Nátafalussy azonban nem fogadhatta el meg-tisztelő kinevezését, mert ekkor már betegeskedni kezdett. Tanári működése alatt értékes irodalmi munkásságot fejtett ki. Több történelmi munkát írt s rendjének történetét több kötetben írta meg. Fiatalabb éveiben több kisebb történelmi munkája jelent meg a Pesti Hírlök, Magyar Sión és Pesti Napló hasábjain. Későbbi éveiben irodalmi téren már nem működött, mert szervezete megtámadta a betegség, amelynek áldozata lett.

Állami főreáliskolánk a gyász első hírére kitűzte a fekete lobogót és Várhelyi Ferencz igazgató gondoskodott arról, hogy a tanári testület és ifjúság igaz részvéte kifejezést nyerjen. Legyen áldott az elhunyt emlékezte.

Az új róm. kath. egyháztanács megalakulása. F. hó 26-án megalakult Főtisztelendő Laszloffy László, apátplébános elnöke alatt egy április 15-én 1373. sz. a. kelt püspöki leirat alapján a f. é. február 20-án megválasztott új egyháztanács, a mely alkalommal világi elnökek Dr. Seemayer Károlyt, I. jegyzőnek Millecker Bódogot, II. jegyzőnek Schmidt Fulpót és gondnoknak Michler Nándort választottak meg. Az ülésből Mszs. Németh József, puspokhelyettesnek hódoló táviratot küldtek.

Választmányi gyűlés. A „Verseczi Magyar Közművelődési Egyesület“ választmánya f. hó 22-én kisjeszeni Paulovics Istvan kir. tablabíró elnöke alatt népes gyűlést tartott, mely alkalommal tárgyalás alá vette a Kabdebó Gergely főispán elnöke alatt álló „Délvidéki Nemzeti Szövetség“ azon átiratát, hogy a „Délvidéki Nemzeti Szövetség“, a temesvári „Arany János Társaság“ közreműködésével folyó évi május, esetleg június hónap folyamán Verseczen hazafias szellemű irodalmi és művészestélyt szándékozik rendezni, ha e tervében számíthat a városi hatóság és a verseczi

— Dolgoztam a kenyérért. Ez a szegénység sorsa.

— Gondoltál-e arra, Hella, hogy visszatérek?

— Tudtam. Az oly emberek, mint te, mindig hű emberek.

— Csodálatos, hogy rám ismertél.

— Az ilyen arcokat nem felejtí el az ember. Akarsz velünk tartani? Van halunk és kenyérünk.

— Hogyne.

— Akkor bocsáss meg.

Besuhant a konyhóba. Aközben Tim mély gondolatokba merült később Tinével kezdett beszélgetni.

— Asa sohasem beszélt rólam?

— Soha. Mindig csak ruharól beszélt.

— Az anyja se?

— Az se. El van telve azzal, hogy Asa mily jól ment férjhez.

— És — Hella?

— Hát az sokszor beszélt egy emberről, akit titokban nagyon szeretett, de nem szabad elárulnia a nevét. Épp most is rám parancsolt.

— Épp most?

— Igen.

— Tehát rólam beszéltetek?

— Rólad, ha ugyan te vagy Tim Usbull.

— Hellának tehát kedvese van.

hazafias körök támogatására. Az ünnepély mérsékelt áru, személyenkint két és egy K belépti díjjal rendeztetnék és a tiszta jövedelem fele részben a temesvári Arany János Társaságot, másik fele részben a Verseczi Magyar Közművelődési Egyesületet illetné. A választmány a nemes és hazafias vállalkozást nemcsak a legmelegebben üdvözölte, hanem elhatározta, hogy annak sikere érdekében minden tőle telhetőt elkövet és az eszmének igyekszik megnyerni a város hazafias társadalmát. Elhatározásáról a „Délvidéki Nemzeti Szövetség“-et értesítette.

Tanító-gyűlés. Mult hét szerdáján, f. hó 24. a D. T. E. verseczi fiókkörön igen sikeres gyűlést tartott Klopodian, melyre, dacára az igazi áprilisi időnek nemcsak a tanítótagok majdnem teljes számban, hanem igen sok tanúgybarat, mint vendég vett részt. A község maga is ünnepszámba vette a napot, zenével fogadta a tanító vendégeket — 10 óra után Millecker Bódog verseczi tanító és muzeumi-gazgató mint elnök rövid, de magvas beszéddel megnyitja a gyűlést, tolmácsolva a kir. tanfelügyelő nagyságos Sebesztha Karoly szívélyes üdvözlését, melyet a fiókkörnek azon hó óhajjal küldött, hogy a tanácskozást siker koronázza. Mint első előadó Dörner János helybeli közs. tanító szerepelt, ki a „Társadalom ingyen munkásai“ról értekezett. Előadásában elősorolva azon sok és súlyos veszélyeket, melyek a társadalmat, de különösen édes hazánk társadalmát fenyegeti, mire ostromozza a társadalmat, hogy ölbe tett kézzel nézi a rombolást s hasonlólag mint a kertész, ki a gyümölcsfák elhanyagolását pusztítását — ingyen munkásai — a madarakra bizza, ezen bajok orvoslását a tanítók, mint a társadalom ingyenmunkásaitól reményli. A nagy tetszéssel fogadott értekezést Takacs József verseczi Gerő-féle magániskola tanítójának előadása és próbatanítása a kézügyesség köréből követte. A tanító a neki teljesen ismeretlen gyermekekben ép úgy, mint a halas hallgatóságban felkeltette a kézimunka iránt az érdeklődést és a gyermekeknek rövid idő alatt igazán csinos tárgyak készítését megtanította. Mindkét előadónak jegyzőkönyvi közszónetet szavazott meg a gyűlés. A különféle jelentések meghallgatása, melyekből következőket vesszük: az egyletnek 66 tagja van és az 1906—7. egyleti évre 32880 K bevétel és 31746 K kiadása volt, pénztarmaradvány 1134 K, mely a 41556 K vagyonhoz lesz csatolva, és belügyek tárgyalása után általános tisztújítás volt. Az egyhangú választás eredménye a következő: Elnök: Millecker Bódog, városi tanító és muzeumi-gazgató. Alelnök: Knapp Miklós, ig. tanító Nagy Zsam. Jegyző: Goutier Ferencz. Aljegyző: Elter Károly. Pénztáros: Schiffnovszka Manó. Szamvizsgálók: Frank István és Hluboszký Károly. A főegyleti választmányba: Dörner János, mindannyian verseczi tanítók. A fiókkori választmányba: Wilner József kántortanító Nagy-Zsam és Barthos László állami isk. igazgató-tanító Klopodia. Elnök a megválasztott tisztikar nevében megköszönte a bizalmat és a gyűlés berekesztette. A gyűlést egy, körülbelül 60 teriteku bankett követte, melyen jó

— Azt hiszem, mondtam már. Kedvese van. Mindennap leste a tengeren.

— Az ő hajóját várta?

— Azt. Azt mondta, hogy egy év múlva meg kell érkeznie.

Tim tudta már, hogy Asa egy éve férjhez ment. Hella talán csak nem már akkor...

Ebéd után kihívta Hellát a sziklára.

— Hella, vannak tévedések az ember életében, melyek evekig rabul tartják, míg egyszer minden kivilágosodik, mint mikor a nap szétűzi a ködöt.

Hella ránézett.

— Hella, — folytató Tim. — Szeretlek.

A leány megtanorodott, de Tim felfogta a karjaiban.

— Hát nem álom? — sóhajtott a leány.

— Hát valóság? — s végtelen szerelem ragyogott a szeméből.

Tim Usbull megkapta a diszpenzációt s csendben megesküdtött Hellával. A skótskapi szegényeknek 2000 rubelt ajándékozott, a glandaliaknak ugyanannyit, Tine Bjumponak pedig évi 200 rubel járadékot rendelt. Azután fiatal feleségével Christiániába ment lakni. Asa nagyon megirigyelte Hellát, mert „még gazdagabb emberhez ment feleségül“

toasztokban nem volt hiány, beszéltek: Kis Varga jegyző, Knapp tanító, Jauza és Kádár ev. ref. lelkészek, Grósz róm. kath. plébános, Millecker elnök, Takács és Dorner tanítók, utóbbi indítványára az egybegyűltek következő üdvözlő tavrátot küldtek a kultuszminiszternek: „Nagyméltóságú Gróf Apponyi Albert Miniszter Urnak Budapest. A tanítók jóakarójának fizetésük rendezése alkalmával hódoló tiszteletüket nyilvánítják a D. T. E. verseczi fiókkörének Klopodián egybegyűlt tanítóit. Millecker, elnök.“ A bankett után a fiatalok táncot rögtönzött, mely vidáman folyt, míg a valás perce el nem következett. —r.

Állami főreáliskolánk tanári testülete Várhelyi Ferenc igazgató lelkes kezdeményezése folytán elhatározta, hogy a felsőbb osztályokból jelentkező tanuló ifjakkal a pécsi kiállítás június vége felé meg fogja látogatni és egyszersmind az ifjakkal tanulmányutat tesz a Balaton vidékén is. Felesleges hangsúlyoznunk, hogy az ily kirándulások mily üdvös hatásúak a tanuló ifjuságra nézve és a szülőket sem igen terhelik meg, mivel a részvételi díj aránylag igen csekély. A jelentkezések most folynak és ez uton is felhívjuk a T. C. szülőket, hogy a vállalkozást tőlük telhetőleg előmozdítani sziveskedjenek.

Torontálmege a magyar kultúráért. A Torontál vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg több mint husz esztendeje fáradozik Torontál vármegyében a magyar nemzeti szellem és közművelődés érdekében. Az egyesület vezetői mindenkor fáradhatlanul munkálkodtak a nagy célért s különösen az utóbbi években sok szép eredményt mutatott föl az egyesület, de szerény anyagi ereje korlátozta a vezetők ambícióját s bárhogy is törekedtek, anyagi erő híján több nagyobb tervet el kellett ejteni s munkásságát nem tudta szélesebb mederbe terelni. Mindent elkövettek a vezetők arra nézve is, hogy az egyesület anyagi erejét növeljék s ezt bizonyítja az is, hogy néhány év alatt a multhoz képest kétszeres költségvetéssel tudott dolgozni, de ez mind kevés ahhoz a feladathoz, amelyet az egyesület elvégezni akarna és amelyre a nemzeti közművelődés nagy fontossága érdekében különösen itt szükség volna. Az egyesület ezért, hogy feladatát úgy végezhesse, a hogy maga elé tuzte, legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy Torontál vármegye közönségének segítségét veszi igénybe s munkásságának kiterjesztésére 5000 K évi segélyt kért a vármegyétől abból a felszámolások pótdoból, amelyet a vármegye törvényhatósága multkor gazdasági és kulturális célokra megszavazott. Torontál vármegye pár nap előtt tartott közgyűlése az ötezer koronát meg is szavazta.

A „Verseczi Függetlenségi 48-as Párt“ a mult csütörtökön Takács Gyula elnöke alatt választmányi ülést tartott, mely alkalommal elhatározta, hogy mivel alapszabályai jóváhagyást nyertek — alakuló közgyűlést március hó 12-én vasárnap fogja megtartani és ezen alkalomra több délvidéki 48-as képviselőt meghív, bankettet, népgyűlést és este a vigadó nagytermében a „Verseczi szegények javára“ különféle előadásokkal egybekötött műkedvelői estélyt rendez.

Az öt és ötven forintosok bevonása. A m. kir. pénzügyminiszterium által az o. é. öt és ötven forintos államjegyek bevonása tárgyában f. évi február hó 23-án 15.990. szám alatt kiadott rendelet szerint, a cs. és kir. közös központi pénztár által kiadott és 1881 évi január hó 1-ről keltezett o. é. öt forintos államjegyek a cs. és kir. közös központi pénztár által kiadott és 1884 évi január hó 1-ről keltezett o. é. 50 forintos államjegyek beváltási határideje az 1901. évi augusztus 10-én 58136. sz. a. kiadott és a „Budapesti Közlöny“ 1901. évi augusztus hó 13-án megjelent 185. számában közzétett „Rendelet“tel folyó 1907. évi augusztus hó 31-ével alapított meg. Ezeket az o. é. 5 és 50 forintos államjegyeket tehát más törvényes fizetési eszközökre leendő átváltása végett már csak 1907. évi augusztus 31-ig fogadják el a pénzváltással megbízott osztrák-magyar banknál és pedig annak budapesti főintézeténél, valamint a magyar szt. korona országai területén működő fiókintézeténél. Ez a körülmény azzal a figyelemzettel tették újból közzé, hogy 1907. augusztus 31-ike után ezek az o. é. 5 és 50 forintos államjegyek már nem váltathatók be és ennek a határidőnek elteltével az államnak az ezen államjegyek beváltására vonatkozó mindennemű kötelezettsége meg-

szűnik. Budapest, 1907. évi február hó 23-án. M. kir. Pénzügyminiszterium.

Eltűnt urileány. A budapesti rendőrségen bejelentették, hogy Fényes Paula verseczi születésű, 19 éves házileány, e hó 18-án eltűnt a városigeti fasor 20. szám alatti lakásáról Kétségbeesett szülei attól tartanak, hogy a leány újabb öngyilkosságot akar elkövetni. A rendőrség most mindentelje keresi az eltűnt leányt.

Katonaszabadító irnok. Egy oly megtévelyedett verseczi emberről szól az ének, a ki különben a mi egyszerű földmivelő népünk között szerepet játszó egyéniség volt. Schmidt Ferenc verseczi járási irnok nemrég engedély nélkül Amerikába távozott. Csapó Géza főszolgabíró utána nézett Schmidt irnok viselt dolgainak és rajott arra, hogy számos visszaélést követett el. Így többek közt meghamisította a védkötelesek sorshuzási lajstromát, amennyiben azoknak, kik neki fizettek, nagyobb sorszámot írt be, hogy az illetők a póttartalékba juthassanak. A vármegye alispánja ennek folytán Schmidt járási irnok ellen elrendelte a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot s őt állásától felfüggesztette. A meghamisított sorszámú védkötelesek új sorszámokat kaptak és az illetők ellen megindították a büntető eljárást.

A városi rendőrkapitányság az itteni hegyközség beadványára elrendelte, hogy a nem szervezett gazdasági munkásoknak gyűlöhelye az Alexandrovits-féle ház és a kir. járásbírósi épület közötti utca-keresztezésnél, vagyis az eddigi gyűlöhelyen lesz, a szervezett munkások gyűlöhelye 50—60 lépéssel távolabb, a fehértemplomi uton 47. h. sz. alatt fekvő Koszi-féle ház előtt lesz s ezen két helyett tábla-felirattal meg is jelöltette. Ezen intézkedés azért vált szükségessé, mert a szervezett munkások csak este 6 óráig akarnak dolgozni s így a gazdák most már tisztában vannak, hogy mely csoportból válassza munkasait. Az esetben pedig, ha egy szervezett munkás a nem szervezettek csoportjából felvétetné magát, úgy köteles naplementéig dolgozni, ha pedig este 6 órakor beszüntetné a munkát, úgy a munkaadónak jogában áll napi bérének megfelelő részét visszatartani.

Városcsüti vendéglőkibővítés. A belügyminiszter tegnap szombaton küldte le a városi vendéglő mellé építendő nagy terem építésére a jóváhagyást a városhoz s egyuttal 30.000 K segélyt ígér meg, ha a teremhez a szinpadot úgy építik meg, ahogy a miniszter kívánja és 10 évig legalább a magyar színészek ez esetben ingyen kapják meg a termet és szinpad használatát.

Műlovarda. A Hammerschmidt-féle műlovarda, mely eddig közmegelegedésre Pancsován működött, előadásait a jövő kedden kezdi meg a Ferenc József-téren épülő lovardában. A társulat 46 személyből áll és 36 lóval rendelkezik. A társulat legjobb erői: Hammerschmidt igazgatónő mint lödömítő, Hammerschmidt test-

vérek, Gusztai k. a. és Eduard ur kettős lovas-mutatványai. Bővebb értesítést a falragaszokon.

Öngyilkosság. Jovánovics Tivadar, 30 éves kereskedősegéd f. hó 24-én déltájban nagybátyjának Konstantinovic Pál, itteni lakos házában forgópisztollyal agyonlötötte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen. — Fischer Vilmos, helybeli hentesmester mult pénteken flóbert fegyverrel agyonlötötte magát. Teténe oka ismeretlen. Temetése szombaton volt.

Kiállítási emlékkönyv. A pár héttel ezelőtt oly fényes erkölcsi és anyagi sikerrel véget ért temesvári Országos Műkedvelő és Házipari Kiállítás rendezőse díszes emlékkönyvben fog beszámolni a kiállítás erkölcsi és anyagi eredményeiről. A dr. Bodor Antal szerkesztésében 8—10 nap mulva megjelenő Kiállítás Emlékkönyv közölni fogja az összes kitüntetettek névsorát, továbbá a kiállítás védnökeinek, elnökeinek arcképeit, valamint a kiállítási terem-felvételeket, köztük a szegedi, aradi, szabadkai, nagyikindai stb. csoportok fényképeit. A gazdagon illusztrált emlékkönyv 50 fillérért (mely bélyegeken is beküldhető) a kiállítási irodában, Temesvár, Redout, bárki által megrendelhető.

A szerencse otthona. A sokat áhított, mindenki által ostromolt szerencse ezernyi szerénye kiszámíthatatlan. Hiába üldözzük, ha nem akar közlekedni felénk, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyelibe fogad bennünket. Talán legjobb bizonyosság erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A. budapesti bankház eredményeit nézzük, úgy a most lefolyt sorsjátékban mint a multban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valóságos allandó otthona a szerencsének. Ugyszólván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a két utolsó osztálysorsjátékban többek között a 400.000, 60.000, háromszor a 30.000 és 20.000, a mostaniban pedig a 90.000, 80.000, 50.000 és hatszor a 15.000 koronás, ötször a 10.000 koronás főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény meg a Gaedicke bankház mindenkor pontos és gyors ügykezelése magyarázzák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsés bankház örvend.

Szerkesztői levelezés.

Dr. — Arról nekünk is van tudomásunk, hogy Steinacker, Dr. Kremling, Bartmann, stb. és elvtarsaik a vidékről számosan a mult vasárnap a helybeli „Burger-Partei“ vezéregyéniségeivel és a tervezett „Deutsche Volkspartei“ helybeli pártolóival — városunkban egybegyűltenek és esetleg tanácskoztak is, de — nem lévén jogunk lapunkban politizálni — ahhoz a magán jellegű összejövetelhez (hiszen hirdette és bejelentve nem volt) hozzá nem szólhatunk, különösen oly hangon nem, mint a minő a különben alapos cikkén átvonul.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok és magán-házak részére.

Legujabb szabad. és enged.

„LUX“

acetylen gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések. Különleges segítség: önálló kis telepek (electrogének).
Csillárok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszuszre es acetylenre nagy választékban.
Motorok benzine, gázra, nyersolajra, bármilyen célra.

Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy raktára.
Költségvetések, tervezetek és árjegyzékek kívánatra díjtalanul.

FEJÉR és SCHMIDT,
Budapest, Eötvös-tér 2.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter orvógyógyezéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható.—
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroslánhoz“,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

**MAGYAR ÉLET- ÉS
JÁRADÉK-BIZTOSÍTÓ-INTÉZET**
mint szövetkezet

Budapesten, VI., Teréz-körút 52 és gyár-utca 45

Igazgatóság:

Gróf Széchenyi Aladár elnök, Dénes Tibor, Forray Miklós, gyömrői Gyömrői Aur I., báró Rudnyánszky József, gróf Török József, Vargha Sándor.

Az intézet szövetkezeti alpra lévén fektetve, az össznyeresség a biztosított tagok tulajdonát képezi és annak 70%-a teljesített díjfizetések arányában a tagok közt felosztatik.

Az intézet az életbiztosítás összes nemzeti művelési jutányos díjak és előnyös feltételek mellett. Ajánlja különösen a halál esetére szóló biztosítást a család ellátására, a kölcsönös biztosítást a háztartások részére, a halál és elérés esetére szóló végyes biztosítást, kiházasítási biztosítást, leányok részére, esetleg nevelési járadékkal kapcsolatosan, valamint fiúk ellátására katonai szolgálat esetére, továbbá járadék biztosítást gyermekek részére felsőbb iskolai tanulmányok elvégzése céljából és nyugdíjbiztosítást különösen magánalkalmazottak részére.

A főbiztosító osztály kiegészítésére az intézet jelzálogbiztosítást is nyújt, mely lehetővé teszi, hogy a biztosított fél halálával a jelzálog-kölcsön törlesztetik és a birtok tehermentesen száll át az örökösökre.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál az intézet verseczi képviselője

Ehrenhaft & Grünwald
Ferencz József-ter.

A legjobb magvakat
A legnemesebb fákat
A legszebb virágokat
A legdivatosabb csokrokat és koszorukat
friss élővirágokból
a legjobb minőség szavatolása mellett szállítja

Mühle Vilmos
cs. és kir. udvari szállító
mag- és virágkereskedése **Temesvárott.**
Dúsan illusztrált árjegyzék kívánatra ingyen.

19. szám. — kv. 1907.

Hirdetmény.

Az 1874. évi XXXIII. t. c. 43., 44. és 45., illetve az 1899. évi XV. t. c. 146., 147. és 151. §§-ai alapján közhírré tétetik, hogy az 1908. évre összeállított országgyűlési képviselő választóinak ideiglenes névjegyzéke a kihagyottakra és az újonnan felvettekre vonatkozó névjegyzékekkel együtt 1907. évi május hó 5-től 25-ig a városház tanács irodájában (I. emelet 27. ajtó) lesz közzemlére kitéve azzal, hogy mindenkinek szabadságában áll azokat a fenti időben reggeltől 8 órától déli 12 óráig betekinteni és délután 2 órától 6 óráig lemásolni.

Az ezen névjegyzékek elleni felszólamlások május 5-től 15-ig a városi polgármesternél beadhatók, a felszólamlások elleni észrevételek pedig május 16-tól 25-ig fogadtnak el.

Versecz, 1907. évi április hó 25.

Dr. Rezuha István, polgármester
mint közp. választ. elnök.

TÖRÖK szerencséseje ÖRÖK.

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **30 millió** koronánál több **nyereményt**, fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat, az **600.000** koronás főnyereményt
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 6 a **100.000**, 3 a **90.000**, 3 a **80.000**, 3 a **70.000**, 4 a **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új **125.000** sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.
továbbá 1 jutalom **600.000**, 1. nyer. **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 2 a **90.000**, 2 a **80.000**, 2 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 3 a **40.000**, 3 a **30.000**, 6 a **25.000**, 9 a **20.000**, 13 a **15.000**, 44 a **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény.

A **hét** melyik **napja** bir Önre nézve különös **jelentőséggel**? Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely azon nap mellé van jegyezve, amelyen különös eseményeknek volt részese.

Vasárnap 6123	Hétfő 32405	Kedd 92799	Szerda 123048
Csütörtök 6252	Péntek 37407	Szombat 93481	

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:
1. eredeti sorsjegy frt. — **.75** vagy kor. **1.50**; 1. eredeti sorsjegy frt. **1.50** vagy kor. **3.**
2. " " " **3.** " " **6.**; 1. " " " **6.** " " **12.** "
" A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 28-ig
hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfogynek.

TÖRÖK A. és T^{SA}

Sürgőnycim: **Bankháza, R.-T. BUDAPESTEN.** Sürgőnycim: **Törökék, Budapest.**
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete
Főáruháza osztálysorsjáték üzletei:
Központ: **Szervita-tér 3 a.** I. fiók: **Váci-körút 4 a.**
II. fiók: **Teréz-körút 46 a.** III. fiók: **Muzeum-körút 11 a.**

A ki eddig eredménytelenül játszott az osztálysorsjátékon
A ki még egyáltalában nem kísérelte meg abban szerencsésjét
A ki tényleg **főnyereményhez** akar jutni
A ki pontos és előzékeny kiszolgálásban akar részesülni, az forduljon bizalomteljesen a legnagyobb szerencsegyűjtődéhez

GAEDICKE bankházához.

Az I. osztály huzása már **május hó 23. és 25-én.**
Ezen huzásokhoz ajánlunk: **Egész Fel Negyed Nyolcad sorsjegyet**
12. — 6. — 3. — 1.50 koronáért.

A pénz beküldéséhez szükséges postai befizetési lapok ingyen és bérmentve.

GAEDICKE
bankház
BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 11.